CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
юридичний факультет
кафедра публічного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____
проф. Віталій ГОРДЄЄВ
“28” серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
НОТАРІАЛЬНИЙ ПРОЦЕС У СІМЕЙНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ
вибіркова

Освітньо-професійна програма: Право
Спеціальності D8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
юридичний факультет

Мова навчання українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Нотаріальний процес у сімейних правовідносинах» **складена відповідно до** вимог Освітньо-професійної програми «Право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D8 «Право», галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право».

Розробник: Крайній Павло Іванович, доцент кафедри публічного права, кандидат юридичних наук, доцент
Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Крайній Павло Іванович, доцент кафедри публічного права, кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри публічного права
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Завідувач кафедри публічного права _____ **д.ю.н., проф. Ігор КОВБАС**

Схвалено науково- методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії
юридичного факультету _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення магістрантів з процедурою посвідчення правочинів за участю подружжя, дітей та інших членів сім'ї. Вивчення дисципліни дозволить слухачам ознайомитися з нотаріальним процесом, особливостями нотаріальних процесуальних правовідносин, закріпити навики з підготовки проектів сімейно-правових договорів, їх правового аналізу та процедурами нотаріального посвідчення. Практична орієнтованість курсу дозволить підготувати конкурентоспроможного фахівця, що спрямоване на вивчення вузлових практичних аспектів здійснення нотаріального процесу в сімейних правовідносинах з врахуванням особливостей, які виникають в процесі підготовки відповідних процедурних та процесуальних документів. В той же час, в основі вивчення дисципліни має бути розуміння важливості додержання принципу верховенства права при вчиненні нотаріальних дій, які виникають у сімейних правовідносинах.

а) дати студентам наступні **знання та розуміння** у предметній області конституційного права:

- загальних засад нотаріального процесу;
- особливостей правового статусу нотаріуса в нотаріальному процесі;
- категорійно-понятійного апарату нотаріального процесу та сімейного права;
- ролі, значення та функцій основних напрямків здійснення нотаріусом своєї професійної діяльності;
- особливостей вчинення нотаріальних дій щодо виконання ним функцій у сфері сімейного права;
- ролі та значення, механізмів реалізації норм законодавства про нотаріат у правовій системі України;
- основних закономірностей нотаріального процесу в Україні;

б) виробити у студентів наступні **когнітивні вміння** у предметній області конституційного права:

- виявляти тенденції, міру та форми впливу норм матеріального та процесуального права з діяльності нотаріуса у практичних ситуаціях щодо вчинення нотаріальних у сімейному праві;
- вміння використовувати в своїй діяльності норми публічного та приватного права якими врегульована діяльність нотаріуса щодо вчинення нотаріальних дій у сімейних правовідносинах;
- вміння аналізувати юридичну практику, формувати висновків та практичні пропозицій у діяльності нотаріуса;
- розвиток навички критичного мислення в частині теоретичних та практичних проблем які виникають у вітчизняному законодавстві що врегульовує діяльність нотаріуса у сімейних правовідносинах в сучасних умовах.

в) прищепити студентам наступні **практичні навички** у предметній області конституційного права:

- практично застосовувати норми законодавства у сфері нотаріальної діяльності (як матеріальні так й процесуальні), сімейного законодавства;

- застосування для вирішення практичних ситуацій поняття та категорії законодавства про нотаріат та сімейного права;
- здатність належним чином здійснювати тлумачення нормативно-правових актів;
- здійснення довідково-інформаційної роботи з питань законодавства і нормативних актів, застосовуючи технічні засоби, а також облік чинного законодавства та інших нормативних актів;
- надання допомоги з оформлення нотаріальних документів правового характеру;

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

- нотаріус як суб'єкт правових відносин
- правовий статус нотаріуса, його складові;
- правові процедури за участю нотаріуса які стосуються посвідчення правочинів;
- правові процедури що пов'язані з діяльністю нотаріуса щодо перевірки наданої заявниками інформації що передує прийняттю рішення;
- судова практика яка стосуються діяльності нотаріуса у сімейних правовідносинах;
- категорійно-понятійний апарат законодавства про нотаріат в частині виконання нотаріусом повноважень у сімейних правовідносинах.

Основними **завданнями** вивчення студентами дисципліни «Нотаріальний процес у сімейних правовідносинах» є:

- формування загального уявлення про діяльність нотаріуса у справах які виникають із сімейних правовідносин;
- підвищення рівня професійної етики;
- розуміння необхідності підвищувати рівень правової культури;
- сприйняття та використання ідей, концепцій, юридичних конструкцій законодавства у сфері нотаріату;
- формування умінь самостійно аналізувати та оцінювати юридичну практику з позицій нотаріального процесу та сімейного законодавства;
- вироблення основних навичок оформлювати одержані результати пізнання нотаріального процесу у есе, наукові повідомлення, доповіді, реферати, наукові огляди;
- підвищення рівня володіння основними категоріями категорійно-понятійного апарату нотаріального процесу.

Пререквізити: Конституційне право, Адміністративне право.

Результати навчання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Нотаріальна діяльність у сімейних правовідносинах» студент буде **знати та розуміти:**

- основні поняття нотаріального процесу;
- базові поняття та категорії сімейного права які необхідні нотаріусу при вчиненні нотаріальних дій;
- особливості правового статусу нотаріуса у нотаріальному процесі;
- особливості набуття особою правового статусу нотаріуса;
- загальні положення які стосуються виконання положень законодавства про нотаріат в частині виконання нотаріусом своїх повноважень;
- особливості посвідчення нотаріусом правочинів;
- окремі положення законодавства щодо складання заповітів та їх посвідчення нотаріусом;
- особливості вчинення нотаріусом дій спрямованих на захист прав та свобод осіб у сімейних правовідносинах;

Студент буде **уміти:**

- вільно володіти базовими поняттями та категоріями нотаріального процесу та сімейного законодавства;
- формулювати необхідні положення, узагальнення, оцінки, висновки та практичні рекомендації під час аналізу ходу та результатів застосування норм нотаріального процесу на практиці;
- здійснювати повноваження нотаріуса в частині захисту прав та свобод учасників нотаріального процесу у сімейних правовідносинах;
- давати усні і письмові обґрунтування з питань нотаріального процесу у сімейних правовідносинах;
- виявляти умови і причини порушення прав учасників сімейних правовідносин;
- визначати повноваження нотаріуса під час вчинення ним нотаріальних дій у сімейних правовідносинах;
- використовувати набуті знання при вивченні інших галузей права України.

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в освітній програмі «Право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 Право:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 14. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту

юридичну аргументацію.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного

та функціонального тлумачення норм права, а також знання практики їх застосування.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи

вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння

меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати

докази та наводити переконливі аргументи.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування**.**

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Нотаріальний процес у сімейних прововідносинах											
Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кількість**		**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			кредитів	**годин**	**лекції**	**практичні**	**семінарські**	**лабораторні**	**самостійна робота**	**індивідуальні завдання**	
Денна	1	2 (м)	3	90	14	14			62		залік
Заочна	1	2(м)	3	90	4	4			82		залік

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем з навчальних занять	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	усь	у тому числі	усьог	у тому числі

	ого	Л	п	лаб	інд	с.р.	о	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми занять	**Змістовий модуль 1. Загальна характеристика нотаріальних процедур щодо правочинів у сімейних правовідносинах**											
Тема 1. Правовий статус нотаріуса у сімейних правовідносинах Поняття нотаріальної діяльності. Набуття особою правового статусу нотаріуса. Структура адміністративно-правового статусу нотаріуса. Особливості процедури кваліфікаційного іспиту на право на зайняття нотаріальною діяльністю. Повноваження Міністерства юстиції України щодо нагляду за діяльністю нотаріусів.	7	1				6	8					8
Тема 2. Особливості нотаріальної процедури посвідчення шлюбного договору Процедура посвідчення нотаріусом шлюбного	9	1	2			6	11	2				9

договору: базові поняття. Нормативно-правове та організаційне регулювання нотаріального провадження за законодавством України. Поняття шлюбного договору; істотні умови договору; підстави укладання, зміни та припинення).												
Тема 3. Загальна характеристика посвідчення спадкового договору Поняття шлюбного договору. Істотні та додаткові умови договору. Характеристика цивільної правосуб'єктності осіб, що можуть його укладати. Перелік необхідних документів, які перевіряються чи складаються нотаріусом в рамках нотаріального провадження. Питання оскарження в судовому порядку дій нотаріуса.	10	2	2			6	8					8
Тема 4. Нотаріальна процедура складання та	10	2	2			6	9					9

посвідчення договору про сплату аліментів Поняття договору про сплату аліментів. Особливості нотаріальної процедури посвідчення нотаріусом договору про сплату аліментів. Процедурні етапи складання такого договору. Істотні умови договору про сплату аліментів. Підстави зміни договору. Підстави припинення договору. Підстави оскарження процедури складання та посвідчення договору про сплату аліментів.												
Тема 5. Особливості нотаріальної процедури посвідчення договору про поділ майна подружжя Поняття спільної сумісної власності. Майно, набуте подружжям за час шлюбу та його види. Процедура посвідчення договору про поділ майна. Підстави укладення, зміни та	10	1	1			7	10		2			8

припинення договору.												
Разом за ЗМ1	46	7	7			31	46	2	2			42
Теми занять	**Змістовий модуль 2. Особливості нотаріальних проваджень щодо надання документам виконавчої сили та охоронні нотаріальні провадження у сімейних правовідносинах**											
Тема 2.1. Особливості охоронних нотаріальних проваджень з сімейних правовідносин. Поняття охоронних нотаріальних проваджень. Учасники провадження, їх правовий статус. Основні види охоронних проваджень. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.	12	2	2			8	12	2				10
Тема 2.2. Вжиття заходів до охорони спадкового майна та їх процесуальний порядок Поняття спадкового майна, його види. Класифікація заходів що їх може вживати нотаріус задля захисту такого майна. Процедура забезпечення	12	2	2			8	12		2			10

захисту спадкового майна та документи, які видаються нотаріусом для підтвердження вчинення ним дій такого порядку.												
Тема 2.3. Накладення заборони відчуження нерухомого майна Поняття охоронних нотаріальних проваджень. Учасники провадження, їх правовий статус. Основні види охоронних проваджень. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.	11	2	2			8	10					10
Тема 2.4. Особливості вчинення інших охоронюваних нотаріальних проваджень	9	1	1			7	10					10
Разом за ЗМ 2	44	7	7			31	44	2	2			40
Усього годин	90	14	14			62	90	4	4			82

Теми лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основним питанням – план
1	**Тема 1.1. Правовий статус нотаріуса у сімейних правовідносинах.** Поняття нотаріальної діяльності. Набуття особою правового статусу нотаріуса. Структура адміністративно-правового статусу нотаріуса.

	Особливості процедури кваліфікаційного іспиту на право на зайняття нотаріальною діяльністю. Повноваження Міністерства юстиції України щодо нагляду за діяльністю нотаріусів.
2	**Тема 1.2. Особливості нотаріальної процедури посвідчення шлюбного договору** Процедура посвідчення нотаріусом шлюбного договору: базові поняття. Нормативно-правове та організаційне регулювання нотаріального провадження за законодавством України. Поняття шлюбного договору. Істотні умови договору. Підстави укладання, зміни та припинення.
3	**Тема 1.3. Загальна характеристика посвідчення спадкового договору** Поняття шлюбного договору. Істотні та додаткові умови договору. Характеристика цивільної правосуб'єктності осіб, що можуть його укладати. Перелік необхідних документів, які перевіряються чи складаються нотаріусом в рамках нотаріального провадження. Питання оскарження в судовому порядку дій нотаріуса.
4	**Тема 1.4. Нотаріальна процедура складання та посвідчення договору про сплату аліментів** Поняття договору про сплату аліментів. Особливості нотаріальної процедури посвідчення нотаріусом договору про сплату аліментів. Процедурні етапи складання такого договору. Істотні умови договору про сплату аліментів. Підстави зміни договору. Підстави припинення договору. Підстави оскарження процедури складання та посвідчення договору про сплату аліментів.
5	**Тема 1.5. Особливості нотаріальної процедури посвідчення договору про поділ майна подружжя** Поняття спільної сумісної власності. Майно, набуте подружжям за час шлюбу та його види. Процедура посвідчення договору про поділ майна. Підстави укладення, зміни та припинення договору.
6	**Тема 2.1. Особливості охоронних нотаріальних проваджень з сімейних правовідносин** Поняття охоронних нотаріальних проваджень. Учасники провадження, їх правовий статус. Основні види охоронних проваджень. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.
7	**Тема 2.2. Вжиття заходів до охорони спадкового майна та їх процесуальний порядок** Поняття спадкового майна, його види. Класифікація заходів що їх може вживати нотаріус задля захисту такого майна. Процедура забезпечення захисту спадкового майна та документи, які видаються нотаріусом для підтвердження вчинення ним дій такого порядку.
8	**Тема 2.3. Накладення заборони відчуження нерухомого майна** Поняття охоронних нотаріальних проваджень. Учасники

	провадження, їх правовий статус. Основні види охоронних проваджень. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.
9	**Тема 2.4. Особливості вчинення інших охоронюваних нотаріальних проваджень**

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основним питанням – план
1	**Особливості нотаріальної процедури посвідчення шлюбного договору** Процедура посвідчення нотаріусом шлюбного договору: базові поняття. Нормативно-правове та організаційне регулювання нотаріального провадження за законодавством України. Поняття шлюбного договору. Істотні умови договору. Підстави укладання, зміни та припинення.
2	**Загальна характеристика посвідчення спадкового договору** Поняття шлюбного договору. Істотні та додаткові умови договору. Характеристика цивільної правосуб'єктності осіб, що можуть його укладати. Перелік необхідних документів, які перевіряються чи складаються нотаріусом в рамках нотаріального провадження. Питання оскарження в судовому порядку дій нотаріуса.
3	**Нотаріальна процедура складання та посвідчення договору про сплату аліментів** Поняття договору про сплату аліментів. Особливості нотаріальної процедури посвідчення нотаріусом договору про сплату аліментів. Процедурні етапи складання такого договору. Істотні умови договору про сплату аліментів. Підстави зміни договору. Підстави припинення договору. Підстави оскарження процедури складання та посвідчення договору про сплату аліментів.
4	**Особливості нотаріальної процедури посвідчення договору про поділ майна подружжя** Поняття спільної сумісної власності. Майно, набуте подружжям за час шлюбу та його види. Процедура посвідчення договору про поділ майна. Підстави укладення, зміни та припинення договору.
5	**Особливості охоронних нотаріальних проваджень з сімейних правовідносин** Поняття охоронних нотаріальних проваджень. Учасники провадження, їх правовий статус. Основні види охоронних проваджень. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.
6	**Вжиття заходів до охорони спадкового майна та їх процесуальний порядок**

	Поняття спадкового майна, його види. Класифікація заходів що їх може вживати нотаріус задля захисту такого майна. Процедура забезпечення захисту спадкового майна та документи, які видаються нотаріусом для підтвердження вчинення ним дій такого порядку.
7	**Накладення заборони відчуження нерухомого майна** Поняття охоронних нотаріальних проваджень. Учасники провадження, їх правовий статус. Основні види охоронних проваджень. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.
8	**Особливості вчинення інших охоронюваних нотаріальних проваджень**

Індивідуальні завдання, передбачені індивідуальним планом

№	Завдання до тем. Кількість балів.	Кількість годин
1	Виконавчий напис нотаріуса при стягненні аліментів (есе)	**2**
2	Участь нотаріуса у державній реєстрації шлюбу та його розірванні (доповідь)	**2**
3	Сімейна медіація у практиці нотаріуса (презентація)	**2**
4	Сімейні радники: хто вони? (доповідь)	**2**
5	Визначення місця проживання дитини: нотаріальна та судова практика (презентація)	**2**
6	Аліменти: нотаріальна та судова практика (есе)	**2**

Самостійна робота здобувача

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Нотаріальний процес у сімейних правовідносинах» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Самостійна робота включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання дослідницького завдання по кожному змістовому модулю. Результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№	Назва теми	Кількість годин
1	Правовий статус нотаріуса у сімейних правовідносинах. Характеристика особливостей діяльності нотаріуса при вчиненні нотаріальних дій. Основи законодавства, що врегульовує здійснення	**6**

	нотаріальної діяльності у сімейних правовідносинах.	
2	Посвідчення шлюбного договору. Поняття шлюбного договору. Істотні умови договору. Порядок укладання та нотаріального посвідчення.	**6**
3	Посвідчення договору про надання утримання. Правова природа договору про надання утримання. Особливості вчинення нотаріальних дій з нотаріального посвідчення договору надання утримання..	**6**
4	Посвідчення договору щодо здійснення батьківських прав та місця проживання дитини. Особливості вчинення нотаріусом дій щодо посвідчення договору.	**6**
5	Посвідчення договору про виховання дитини. Процедура укладання та посвідчення договору про виховання дитини.	**6**
6	Посвідчення договору про сплату аліментів. Загальна характеристика договору про сплату аліментів. Процедура нотаріального посвідчення даного договору.	**8**
7	Посвідчення згоди на вивезення дитини за кордон. Порядок вивезення дитини за кордон. Вчинення нотаріальних дій з посвідчення даної правоможливості.	**8**
8	Посвідчення правочинів щодо правового режиму майна подружжя. Укладення договору щодо майна подружжя. Нотаріальні дії з посвідчення таких правочинів.	**7**
9	Посвідчення правочинів за участю малолітніх та неповнолітніх дітей.	**7**
10	Процедура вчинення виконавчих написів. Поняття виконавчого напису. Випадки, в який виконавчий напис не проставляється.	**7**

Методи навчання

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, принципах академічної свободи і академічної доброчесності.

Базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекцій (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація), практичних занять (робота з вітчизняними та міжнародними нормативними актами, джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою, аналізом рішень ЄСПЛ), самостійної та індивідуальної роботи студентів, вирішення кейсів, індивідуального підходу до кожного студента.

Навчання здійснюється шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; самостійних робіт (есе, рефератів); виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; розв'язання кейсів, роботи в малих групах тощо.

Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 50 балів здобувач набирає при поточних видах контролю методом додавання балів, одержаних ним на практичних заняттях, 50 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ, виконання письмового завдання, тестування, вирішення кейсу, розробка та вирішення казусів, складання і вирішення психологічних тестів.	**Критерії оцінювання**
5 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Вміє моделювати практичні кейси та розв'язувати їх за допомогою нормативно-правових актів, судових рішень.
4,5 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак, де-які питання ним розкриваються без достатньої аргументації. Під час відповіді допускає несуттєві неточності та помилки. при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі

	несуттєві неточності та незначні помилки.
4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. В основному розкриває теоретичні питання. При відповіді на практичні ситуації допускає неточності, не в повній мірі застосовує нормативно-правові акти.
3,5 бали	Володіє навчальним матеріалом, викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. В основному розкриває теоретичні питання. Практичні завдання розв'язує поверхнево, вказує лише норми законодавства без детального пояснення вибору тієї чи іншої норми.
3 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2,5 балів	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури.
2 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
1,5 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1 бал	Не аргументовано та без обґрунтування дає відповіді на питання , допускає помилки під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних

	завдань.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії підсумкового оцінювання

Усна відповідь	**Критерії оцінювання**
9-10 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усної відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань використовуючи при цьому, в окремих випадках, приклади з практики та посилання на чинні нормативно-правові акти. Володіє відповідною науковою термінологією та правильно і змістовно надає відповіді на уточнюючі та додаткові запитання.
7-8 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усної відповіді. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. На окремі додаткові запитання здебільшого розкриває зміст теоретичних питань.
5-6 балів	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усної відповіді, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання практичних прикладів, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Не вміє робити певні узагальнення та висновки та на окремі додаткові запитання надає поверхневі відповіді.
3-4 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Володіє лише базовою науковою термінологією. Допускає істотні помилки при обґрунтуванні відповіді на додаткові та уточнюючі запитання або не надає таких відповідей.
1-2 бали	Не аргументовано та без обґрунтування дає відповіді на питання, допускає помилки під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому грубі помилки. Володіє лише незначною частиною базової наукової термінології та на додаткові запитання не надає відповіді.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- вирішення кейсів;
- стандартизовані тести;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль: здійснюється на заняттях (які можуть проводитися в окремих випадках за допомогою онлайн платформи GoogleMeet) шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів); виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; розв'язання кейсів з практичних завдань та задач-казусів; аналізу та обґрунтування (чи заперечення) судових рішень; взаємоконтролю студентів у парах та малих групах; самоконтролю тощо. Особливого значення набуває така форма контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів як вирішення кейсів з подальшим обґрунтуванням рішенця, його аргументацією і в окремих випадках написання відповідних актів.

Форма підсумкового контролю – залік.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)									Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т1	Т2	Т3	Т4	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно

	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Правовий статус нотаріуса у сімейних правовідносинах.
2. Особливості нотаріальної процедури посвідчення шлюбного договору.
3. Процедура посвідчення нотаріусом шлюбного договору: базові поняття.
4. Нормативно-правове та організаційне регулювання нотаріального провадження за законодавством України.
5. Поняття шлюбного договору; істотні умови договору; підстави укладання, зміни та припинення).
6. Загальна характеристика посвідчення спадкового договору.
7. Поняття шлюбного договору. Істотні та додаткові умови договору.
8. Характеристика цивільної правосуб'єктності осіб, що можуть його укладати.
9. Питання оскарження в судовому порядку дій нотаріуса.
10. Нотаріальна процедура складання та посвідчення договору про сплату аліментів.
11. Поняття договору про сплату аліментів.
12. Особливості нотаріальної процедури посвідчення нотаріусом договору про сплату аліментів.
13. Процедурні етапи складання договору про сплату аліментів.
14. Істотні умови договору про сплату аліментів.
15. Підстави зміни договору про сплату аліментів.
16. Підстави оскарження процедури складання та посвідчення договору про сплату аліментів.
17. Особливості нотаріальної процедури посвідчення договору про поділ майна подружжя.
18. Поняття спільної сумісної власності.
19. Майно, набуте подружжям за час шлюбу та його види.
20. Процедура посвідчення договору про поділ майна.
21. Підстави укладення, зміни та припинення договору про поділ майна подружжя.
22. Особливості охоронних нотаріальних проваджень з сімейних правовідносин.

23. Поняття охоронних нотаріальних проваджень.
24. Учасники провадження, їх правовий статус.
25. Основні види охоронних проваджень.
26. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.
27. Вжиття заходів до охорони спадкового майна та їх процесуальний порядок
28. Поняття спадкового майна, його види.
29. Класифікація заходів що їх може вживати нотаріус задля захисту такого майна.
30. Процедура забезпечення захисту спадкового майна та документи, які видаються нотаріусом для підтвердження вчинення ним дій такого порядку.
31. Накладення заборони відчуження нерухомого майна.
32. Поняття охоронних нотаріальних проваджень.
33. Учасники провадження, їх правовий статус.
34. Основні види охоронних проваджень.
35. Процедура здійснення нотаріусом охоронних проваджень у сімейних правовідносинах.
36. Особливості вчинення інших охоронюваних нотаріальних проваджень.

Зарахування результатів неформальної освіти

Процедура зарахування результатів неформальної освіти в межах дисципліни «Нотаріальний процес у сімейних правовідносинах» здійснюється на підставі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти затверджене Вченою радою ЧНУ ім. Юрія Федьковича протоколом № 16 від 25.11.2024 https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text
2. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII : станом на 9 черв. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text
3. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 10 черв. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text
4. Сімейний кодекс України : Кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III : станом на 3 серп. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text
5. Закон України «Про медіацію» Науково-практичний коментар. Судова практика. Зразки документів. Вид. 2-е доп. і перероб. За заг. ред. д.ю.н., проф.

Кармази О.О., д.ю.н., проф. Кушерець Д.В., к.ю.н., доц. Федоренко Т.В., адвоката Домінгос Г.К: ВДК «Університет «Україна», 2025. 350 с.

6. Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану : Постанова Каб. Міністрів України від 28.02.2022 р. № 164 : станом на 18 черв. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/164-2022-п#Text

7. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Наказ М-ва юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 : станом на 2 груд. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text

8. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Наказ М-ва юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 : станом на 2 груд. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text

9. Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства : Наказ М-ва юстиції України від 22.12.2010 р. № 3253/5 : станом на 25 груд. 2021 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10#Text

Допоміжна

1. Агапова О. Детермінація суб'єктів публічної адміністрації спеціальної компетенції у сфері нотаріату. *Правові новели.* № 22 том 2/2024. С. 132-137.

2. Баранкова В.В. Нотаріус як суб'єкт нотаріального процесу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право.* Випуск 76. Ч.1. 2023. С.127-134.

3. Баранкова В.В. Особливості засобів доказування у нотаріальному процесі. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки.* Том 35 (74) № 3 2024. С. 26-30.

4. Баранкова В.В, Вільний нотаріат: унормування статусу нотаріуса. Київський часопис права. 2025. № 2. С. 74-83. DOI https://doi.org/10.32782/klj/2025.2.8

5. Боднар І.В., Мельник І.С. Безспірність як обов'язкова умова нотаріальних проваджень із засвідчення фактів. *Київський часопис права.* 2025. №2. С. 84-89. DOI: https://doi.org/10.32782/klj/2025.2.9

6. Вдовічена Л.І. Правова природа нотаріальної дії: питання нормативного врегулювання. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. Випуск 85: частина 2. 2024. С. 264-269. URL: http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/315384/306174

7. Вдовічена Л.І., Павлюк А.Ю. Адаптація нотаріальної діяльності до умов воєнного стану: нормативний аспект. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство».* Випуск № 03, 2025, частина 2. С. 57-62.

8. Герич А.Й., Герич А.В. Нотаріат у структурі публічної влади: інституційний аналіз. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2025. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.5.2

9. Діденко Л.В. Нотаріальний процес як один з різновидів юридичного процесу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право.* Випуск 79. Ч.1. 2022. С.187-190.

10. Долинська М. С. Трансформація інститутів нотаріального процесу, як

органів досудової юрисдикції в Україні в умовах воєнного стану. Колективна монографія «Реформування процесуально-правових інститутів в умовах 57 особливих правових режимів». “Izdevnieciba “Baltija Publishing” (м. Рига, Латвія). Reforming procedural law institutions under special legal regimes : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2026. 560 p. 74-94.

11. Долинська М.С. Нотаріальний процес. Львів: ЛьвДУВС. 2019. 652 с.

12. Долинська М.С. Особливості провадження нотаріального процесу щодо оформлення спадкових прав громадян нотаріусами в умовах воєнного стану в Україні. Актуальні проблеми приватного права в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: збірник тез доповідей учасників науково-практичного семінару (11 листопада 2022 року) / за заг. ред. М. С. Долинської, І. В. Красницького, Ю. М. Юркевича. Львів: ЛьвДУВС, 2022. С. 49-53.

13. Дякович М.М. Сімейні права як об’єкт правової охорони і захисту нотаріусом. *Право і громадянське суспільство.* № 4. 2014. С. 4-9.

14. Дякович М.М. Охорона і захист сімейних прав та інтересів нотаріусом: цивільно-правовий аспект.Дисертація д-ра юрид. наук: 12.00.03, НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2015. 360 с.

15. Желіховська Ю. В. Охорона цивільних прав та інтересів нотаріусом : автореф. дис. … канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2012. 20 с.

16. Заіка Ю.О. Особливості вчинення окремих нотаріальних дій в умовах воєнного часу // Нотаріальний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про нотаріат: монографія / За заг. ред. С. Я. Фурси, Київ: Алерта, 2023. С. 233. DOI: 10.59835/978-617-566-765-1-2-5

17. Зозуля О.І., Головащенко О.С., Новіков Є.А. Правовий статус нотаріату в Європейському Союзі. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична.* 2025. Вип. 47. С. 282-292.

18. Іліопол І. М. Деякі особливості вчинення нотаріальних дій щодо цінного майна в умовах воєнного стану. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 770-773.

19. Кармаза О.О. Електронні докази в цивілістичному процесі: нотаріальний процес, цивільний процес та медіація. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025.* Том 2 №90. С. 76-81. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.2.10

20. Коваль О. Звернення стягнення на житло на підставі виконавчого напису нотаріуса: прогалини законодавства та шляхи їх виправлення. *Вісник Академії правових наук України*. 2013. № 1. С. 253–261.

21. Крижевська О. О. Загальні положення про передумови виникнення нотаріальних процесуальних правовідносин. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право.* 2022. № 69. С. 108–113.

22. Крижевська О. О. Особи, які беруть участь у нотаріальному

провадженні. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. 2021. № 64. С. 133–140.

23. Леськів С. Р., Чубенко А. Г. Свобода заповіту і таємниця заповіту як юридичні гарантії реалізації права на спадкування за заповітом. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2014. Вип. 29. Т. 1. с. 156–159.

24. Мединська А.В. Організація, призначення та регулювання професійної діяльності нотаріуса у Німеччині та Франції. *Європейські перспективи.* 2021. № 2. С. 232–238. DOI 10.32782/EP.2021.2.37

25. Мединська А.В. Адміністративно-правовий статус нотаріуса в Україні та у зарубіжних країнах : автореф. канд. юрид. наук. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Західноукраїнський національний університет. Тернопіль, 2025. 23 с.

26. Ментух Н.Ф. Цифровізація нотаріальної діяльності в україні: адміністративно-правовий аспект. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, 2026. Серія ПРАВО. Випуск 94: частина 2*. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.94.2.54

27. Майкут Х. В. До питання нотаріальної форми захисту цивільних прав. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція.* 2013. Вип. 6-1(2). С. 65-68.

28. Нотаріат в Україні: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Нікітіна. Київ: Національна академія управління; Алерта. 2016. 586 с.

29. Орзіх Ю.Г. Нотаріальні механізми захисту майнових та спадкових прав приватної особи в умовах війни: теоретико-методологічний аспект. Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху: сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22 квітня 2026 р.) / заг. ред. С. Ківалова ; НУ «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2026. Т. 2. 684 с.

30. Письменний О.І. Сучасні проблеми інституту нотаріату в умовах воєнного стану *Публічне право*. 2023. Т. 49, № 1. С. 23–30. URL: https://doi.org/10.32782/2306-9082/2023-49-3

31. Романюк А.Б., Павловська Л.В. Правова природа нотаріального посвідчення правочинів. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2023. № 6. С. 180-184.

32. Рибачок В. А. Особливості визначення розміру державного мита та плати за вчинення іпотечного договору нотаріусами України. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 3. С. 184-188.

33. Тимощук О. Г. Захист прав і свобод людини і громадянина через призму діяльності інституту нотаріату в Україні в умовах війни. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2024. № 5. С. 195–197. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-5/45.

34. Троцюк Н. В. Особливості захисту цивільних прав та інтересів нотаріусом. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2013. № 2. С. 97-101.

35. Фурса Є. Є. Відмова від спадщини: нотаріальне посвідчення правочину чи засвідчення підпису (на прикладі консульської практики). *Часопис Київського університету права*. 2014. № 1. С. 212-215.

36. Чижиков О.О. Правові аспекти регулювання нотаріальної діяльності в умовах цифрової трансформації. *Академічні візії.* Випуск 38\2024. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.14506910

37. Ямковий В.І. Особливості спадкування в умовах воєнного стану. Реалізація прав людини у діяльності правоохоронних органів в умовах окупації українських територій: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (в авторській редакції), м. Кривий Ріг, 30 вересня 2022 року. Кривий Ріг: ДонДУВС, 2022. с. 314-319.

7. Інформаційні ресурси

1. Нотаріальна палата України. URL: http://npu.org.ua/
2. Єдині та державні реєстри у сфері нотаріату. URL: https://minjust.gov.ua/ukr_notar_6
3. Єдиний реєстр нотаріусів. URL: https://ern.minjust.gov.ua/pages/default.aspx
4. Офіційний сайт Верховної ради України. URL:http://zakon2.rada.gov.ua
5. Офіційний сайт Президента України. URL: http://www.president.gov.ua
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:http://www.kmu.gov.ua
7. Офіційний сайт Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/
8. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL: http://ccu.gov.ua/uk/index
9. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: http://www.reyestr.court.gov.ua

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої

роботи, а у разі використання ШІ зобов’язаний зазначити факт і спосіб його застосування);

не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.